
[W trójkącie lubawsko - warmińsko - mazurskim. Od dziedzictwa po współczesność](#)

Dodane przez Agnieszka Schreiber - czw., 02/05/2024 - 09:20

Członkowie Borowiackiego Towarzystwa Kultury uczestniczyli w studyjnej wycieczce, podczas której odwiedzili Lubawę, Grunwald i Olsztynek.

Lubawa to miasto, gdzie kultywuje się bogatą historię i tradycje, ale mocno patrzy się też w przyszłość. Dlatego prawie 800-letnie miasto ma się czym pochwalić, chociażby 24 zabytkami wpisanymi na listę Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

Jest niewielkim, niespełna 10-tysięcznym miasteczkiem, leży w zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego. Nie jest to Warmia, nie są to Mazury, na pewno jest to Ziemia Lubawska, część dawnej Ziemi Sasinów.

Pierwszą wzmiankę o mieście datuje się na 1216 r. Od pokoju toruńskiego (1466) do I rozbioru w 1772 r. Lubawa należała do Polski. W państwie pruskim Lubawa podupadła. Pożary, wojny oraz zerwanie powiązań gospodarczych i politycznych z Polską spowodowały jej upadek.

W II połowie XIX w. Lubawa stała się znaczącym ośrodkiem polskiego ruchu narodowego w zaborze pruskim. W 1920 roku znalazła się w granicach Polski. W 1945 roku miasto zostało zniszczone w 80%.

Niespodzianką dla uczestników wycieczki było spotkanie z ks. kanonikiem dr. Staniszewskim, Dziekanem Lubawskim, proboszczem parafii pw. św. Jana Chrzciciela i św. Michała Archanioła, który opowiedział nie tylko historię kościoła, ale też o związkach ksieni Magdaleny Mortęskiej z Żalińskimi i klasztorem w Bysławku, o Biblii Gutenberga.

Była też możliwość zerknięcia w zakamarki obiektu sakralnego. Ogromne wrażenie zrobiła rewitalizacja ruin Zamku Biskupów Chełmińskich. Przywrócone zostały funkcje użytkowe piwnic. Zabezpieczone piwnice ruin zamku i parter odtwarzanej budowli zostały przystosowane do prowadzenia działalności kulturalnej i społecznej.

Nad piwnicami - w południowej i wschodniej części - powstały dwa skrzydła obiektu na potrzeby związane z działalnością Lubawskiego Centrum Aktywności Społecznej, gdzie swoje siedziby mają stowarzyszenia i organizacje, których działalność związana jest z promocją historii Lubawy, biskupów chełmińskich czy Mikołaja Kopernika.

Była też okazja do zwiedzenia kościoła parafialnego pw. św. Anny, tzw. Farę z 1330 r. z kaplicą Mortęskich z 1581 r. Pobyt w Lubawie zakończył się zwiedzaniem Sanktuarium Matki Boskiej Lipskiej, które położone jest 2 km od centrum miasta.

Kolejne miejsce eskapady to pola Grunwaldu z muzeum, które rozpoczęło swoją działalność w lipcu 1960 r. w 550. rocznicę bitwy pod Grunwaldem. W latach 1960 - 1963 było placówką Przedsiębiorstwa Turystycznego Warszawa - Olsztyn. W 1963 r. stało się oddziałem Muzeum Warmii i Mazur. W latach 1970 - 1975 było oddziałem Muzeum Budownictwa Ludowego w Olsztynku.

1 marca 2011 r. zostało samodzielną instytucją kultury Urzędu Marszałkowskiego województwa Warmińsko-Mazurskiego. Nowy budynek Muzeum Bitwy pod Grunwaldem w Stębarku oddany został do użytku 21 września 2022 r. Dysponuje około 1300 m² powierzchni wystawienniczej. Zwiedzając, mogliśmy zapoznać się z wystawą stałą pt. „Wielka Wojna z Zakonem Krzyżackim w latach 1409 - 1411”. Wystawa jest połączeniem nowoczesnych multimedialnych technologii z tradycyjnie wyeksponowanymi muzealiami. Niestety, po tucholskich replikach dwóch mieczy, przekazanych do muzeum w 2010 r. - ANI WIDU, ANI SŁUCHU. Szkoda!!! CHOĆ MIECZY CI U NICH DOSTATEK!!!

Nocleg wypadł w Marózie - Szkolnym Ośrodku Wypoczynkowym „Syrenka” położonym na nad jeziorem Maróz. Miejscowość rekreacyjna, spokojna i czysta - objęta strefą ciszy. Posesja ośrodka to zalesiony, zagospodarowany i ogrodzony 2,5-hektarowy teren o niezwykle walorach krajobrazowych i przyrodniczych. Doskonałe warunki! Miła obsługa! Polecamy!

Kolejny dzień to Olsztynek (do 1945 niem. Hohenstein, prus. Amellingi) - miasto w woj. warmińsko-mazurskim, w powiecie olsztyńskim, siedziba gminy miejsko-wiejskiej. Położone 28 km na południe od Olsztyna. Leży na Mazurach, na obszarze dawnej Ziemi Sasinów w historycznych Prusach Górnych.

Wielu turystów przybywa do Olsztynka tylko w celu zwiedzenia popularnego skansenu. Ale nie my. Podążając za naszymi przewodnikami - panami Bogumiłem Kuźniewskim (Prezesem Towarzystwa Miłośników Olsztynka) i Aleksandrem Kruszewskim - spacerowaliśmy po najstarszej części miasta, zaczynając od przebogatego muzeum miejskiego. W budynku ratusza (zagospodarowane 600 m² pomieszczeń strychowych), od 2015 roku działa Multimedialne Muzeum Stalagu IB i Historii Olsztynka, w którym eksponowana jest historia miasta oraz tragiczne losy jeńców wojennych.

Przeszliśmy wzdłuż pozostałości murów miejskich z basztami z XV w. (budowane po 1415 roku) i wokół zamku krzyżackiego. Spacer po mieście zakończył wjazd na wieżę ciśnień, skąd oglądać można miasto, jego układ urbanistyczny, pojedyncze domy z początku XX

wieku i okolice. Odwiedziliśmy też Hutę Szkła Artystycznego, która wykonuje: szkło dekoracyjno-użytkowe, m.in.: wazony, salaterki, świeczniki, patery, karafki; szkło dekoracyjne, m.in.: figurki (anioły, ptaszki, rybki, łabędzie, słoniki) i upominki reklamowe dla firm, z grawerowaniem - na zamówienie, wg wzoru klienta, a pokaz wyrobu szkła jest nie lada atrakcją.

Wizytę w Olsztynku kończyliśmy zwiedzaniem skansenu - Muzeum Budownictwa Ludowego - Parku Etnograficznego - chluby miasta oraz obiadem w karczmie skansenowskiej. Skansen zajmuje powierzchnię około 93 hektarów. Na jego terenie zgromadzono około 80 obiektów budownictwa ludowego z terenów dawnych Prus Wschodnich (z Warmii, Mazur, Powiśla i Małej Litwy), z czego kilkanaście to zachowane kopie przywiezione z Królewca w 1937 roku, pierwotnego miejsca ekspozycji.

Muzeum szczęśliwie przetrwało II wojnę światową bez szwanku i po jej zakończeniu i wraz z Olsztynkiem, znalazło się w granicach Polski.

Wyjazd studyjny o charakterze warsztatowym, którego celem było zgłębienie wiedzy o naszej historii i kulturze, został zrealizowany jako zadanie publiczne dofinansowane ze środków gminy Tuchola w ramach otwartego konkursu ofert.

Informacja: Maria Ollick, prezes Borowiackiego Towarzystwa Kultury w Tucholi

Kategoria

- [Kultura](#)

Source URL: <http://www.tuchola.pl/aktualnosc/kultura/1624-w-trojkacie-lubawsko-warminsko-mazurskim-od-dziedzictwa-po-wspolczesnosc>